

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

märts 2020 nr 3 (223)

Kihnu saar on lukku pandud

Koroonaviiruse kiire levik tõi kaasa üleriigilise eriolukorra kehtestamise ja pani Kihnus liikumisvabadusele piiri peale. Samas toovad liikumiskiirangud lootuse ja hingerahu, et Kihnu inimesed raskest haigusest puutumata jäävad.

Kihnu vallavalitsuse kiire tegutsemine ja saare niiöelda lukku keeramine pühitseb vaid üht eesmärki, et viirus saarele üldse ei jõuakski ega saaks nii ka kohapeal levida.

Karmim ja kindlasti tõhusam viis oli liikumiskiirangute kehtestamine, mis tähendab, et saarele ei pääse mitte keegi, kel mandril kodune koht olemas.

Kui peaminister 12. märtsil eriolukorra välja kuulutas, sõitis järgmisel päeval Kihnu üle 100 inimese. Kuigi nende seas oli vaid nädalavahe-tuseks tulijaid, oli palju õpilasi, kes koolide kinnipaneku ajaks koju tulid ja tööinimesi, kes eriolukorra ajaks Kihnu tahtsid jääda. „Kui kahe nädala jooksul pole keegi haigeks jäänud, oleme puhtalt pääsenud,“ ütles Kihnu vallavanem Ingvar Saare. Tulijatel oli kohustus olla kahenädalases karantiinis. Maakonnalehes kirjeldatud juhtum, millest võis jääda ekslik mulje, et tegemist on koroonaviirusega, on Kihnu inimestele teada – tegemist oli pohmeli ja kõrvetistega.

Ingvari sõnul on pärast liikumiskiirangu kehtestamist eriluba taotlenud 15 inimest, aga kuna neil on mandril kodu olemas, on kõigi-

le öeldud kindel ei. „Kui on karantiin, siis on karantiin,“ ütles vallavanem. Nii jääb see aprilli lõpuni, kui vabariigi valitsus vahepeal muud otsust ei tee.

Ingvar rääkis, et erand on tehtud kolmele kakuamipüügiga tegelevale mandrimehel. Samuti saavad koju tulla, ja saavad ka edaspidi, laevamehed, kes Kihnus elavad.

„Kui Kihnu on nende kodu, võivad nad muidugi tulla,“ lausus Ingvar.

Kihnu Lehega vestelnud inimesed peavad liikumiskiiranguid õigeteks, pigem kardetakse, et need liiga vara kaotatakse ja nii võib viirus saarele levida.

Kihnu käekäigul hoiab silma peal peaminister Jüri Ratas, kes on Ingvarile kaks korda helistanud ja tundnud huvi, kuidas Kihnus läheb.

Ingvar Saare avaldas lootust, et range karantiin ja liikumiskiirangud annavad võimaluse kohapealse elu-

Fotod: Hedy Pelluste

ga edasi minna ja loodetavasti saab esmaspäevast, 30. märtsist vallaasutused avada ametnikele, aga mitte veel inimestele. Plaanis on avada raamatukogu, kuid suletuks jääb postipunkt. „Liikumisvabadus mandrile on endiselt ära võetud, aga tegutseme, et kohapealne elu oleks normaalne,“ ütles vallavanem.

Normaalsele ehk endisele elule pööratakse tagasi järk-järgult. Koosolek edasis-

te tegevuste kohta on reedel, 27. märtsil, aga praeguste plaanide järgi on kavas praamigraafikut kaubavedudeks veidi tihedamaks teha.

Ingvar rääkis, et suurim mure liikumiskiirangute pärast ongi ettevõtjatel, kel ehitamine plaanis või pooleli – ise nad mandrile kaupa valima minna ei saa, edaspidi saab kaubaauto kauba kohale tuua ja jõuab praamile tagasi.

Ettevõtjad on taotlenud luba linnast ehitusmehi palgata. „Mõtleme, kas lubada, juhul kui nad elavad ja töötavad ainult oma objektil ja kihnlastega kokku ei puutu,“ arutas Ingvar. Sellisel juhul peavad nad ka kogu söögi- kraami linnast kaasa võtma, sest poodi minna ei tohi. „Kui me pole veendunud, et see toimib, siis nad siia tulla ei saa,“ kinnitas vallavanem.

Vallavalitsus saatis üle 60-aastastele koju infovolidiku, kus kirjas kõik oluline info, kuhu erinevates olukordades helistada ja kellelt abi paluda. Kirjas olid ka õpetussõnad, kuidas ennast hoida ja et kõige asjakohasemat infot saab ETV uudistesaadetest ning nende eetriajad.

Suurim töömaht on nn eesliinil tegutsevatel sotsiaaltöötajatel Aivel ja Malvel, et uus töökorraldus ja kõik juurdetulnud lisatööd järje peale saada.

„Põhirõhk on vanadel inimestel, et nemad ei haigestuks,“ sõnastas Aive Havik tähtsaima. Et pilk peal hoida, on kasutuses digitaalsed kraadiklaasid, mida eemalt jälgida saab.

Esimest nädalat kirjeldas Aive kui pidevat tegutsemist hommikutundidest kuni magaminekuni, mil kiiret lahendust nõudsid erinevad olukorrad.

Kaardistada tuli kõik võimalikud murekohad, mida ennetada võimalik - kellele oli vaja varuda mähkmeid, kellele rohutagavara, tellida isikukaitsevahendeid ja palju muud. Sellega kaasnes nuputamine, kuidas liikumispäästetööde ajal kaup Kihnu jõuaks. Kiidusõnad abi eest lähevad sadamakapten Jaanus Jürivetele ja piirkonnapolitseinik Signe Laasile.

Sotsiaalametnik rääkis, et üle tuli kontrollida, palju on neid vanemaid inimesi, kel lapsed Kihnus ja toiduvaru tuua saavad ja neid, kel lapsed mandril ja niipea abistama ei pääse. Aive sõnul ei

Foto: Helyd Polluste

ole selliseid küll palju, aga siiski. Neile tuleb toidukraam koju viia ja kui mõni ise sööki valmistada ei saa, tuleb seegi valmis keeta.

„Just käisimegi tervisekeskuses toitu keetmas. Toiduained olid kliendi omad – lapsed olid kapid täis varunud, keetsime valmis ja viisime valmistoidu kätte,“ kirjeldas Aive üht tegevust paljudest.

Aive sõnu on nad seni Malvega kahekesi hakkama saanud, aga ta teab, et vajadusel on meeskond appi tulemas. „Kui vaja öösel tormata, siis Malve on kohe krõps väljas, isegi küsimata, kuhu minnek, aga võime igal ajal pöörduda Ingvari, Paali, Helydy ja Taivi poole,“ tunneb ta kindlat seljatagust. Tema hinnangul on Kihnus veel üks eelis – tuntakse kõiki inimesi ja nii on aidata hõlpsam.

Aive sõnul on tema hoolealused üldjuhul arusaajad ja mõistavad eriolukorra vajadust. „Nad jälgivad uudised ja kuna meil pole päeval aega mujal toimuvaga kursis viia, on nad targemad kui meie ja annavad meilegi teada, mis uudist,“ naeris sotsiaaltöötaja.

Ühte olulist asja pole Aive jõudnud siiski teha – oma koduõppel olevad lapsed on tagaplaanil ja pusivad iseisvalt õppida. Ema loodab nädalavahetusel leida mahiti, et tehtule pilk peale visata.

Kihnu päästekomando pealiku Kolde Ago sõnul töötab päästekomando oma

tavapärase graafiku alusel, kõik päästjad on terved ja erilist tähelepanu pööratakse kätepesule ja desinfitseerimisele. Komandos on piisav varu vedelseepi, desinfitseerimisainet, meditsiinilisi ja bakterikindlaid maske, olemas on ka ühekordsed kaitseülkonnad, kui on vaja kiirabi abistada. Päästjatel on võimalus kasutada hingamisteede kaitseks ka hingamisaparaati.

Ka päästemeeskond täidab eriolukorraga seatud liikumispäästetööd. „Loodame, et olukord püsib stabiilne ja rohkem erimeetmeid rakendada ei pea. Soovitame jälgida terviseameti juhiseid, peske käsi ja vältige kokkupuuteid teiste inimestega,“ ütles komandopealik, kes oma ametikohast lähtuvalt osaleb ka Kihnu kriisikomisjoni töös.

Vallavanema hinnangul võiks praegust Kihnu elu võrrelda 10-15 aasta taguse eluga, mil turistide ei olnud ja kevadel liiklus seisis, aga tänapäeval on asjaajamine tänu internetile lihtsam.

„Kihnus ei ole see olukord nii pinev kui mujal, vaikselt see elu tiksub siin, ei mingeid ekstsesse ega draamat ja esmapilgul polegi aru saada, et tohtu kriis oleks,“ arvas Ingvar.

Anu Saare

Ruudu Helydy fotodel on harjumatu tuihi sadam ja praam ning Munalauu sadam politsei valvsa pilgu all 14. märtsil.

Head kihnlased,

Äärmiselt nakkusohtlik viirus COVID-19 ehk teisisõnu koroonaviirus on kogu maailma senise elukorralduse paisanud pea peale. Millise-na maailm kriisi lõpust välja tuleb, näitab aeg.

Kihnu vald paikneb mandri-Eestist eraldi ning see on meid seni hoidnud hullema eest. Liikumispäästetöödega luku läinud ühendus mandri ja saare vahel on korraldatud viisil, et see oleks minimaalne, samas liiguksid kaubad ja post. Võrreldes 14. märtsiga, kui palusime peaministril kehtestada liikumispäästetööde Kihnu ja mandri vahelisele ühendusele, on tänaseks liikumist piiratud määrani, kus avalikus ruumis võib vabal ajal liikuda üldjuhul maksimaalselt kahe inimese kaupa, samuti hoida kahemeetrist vahet.

Kolmapäevase (25. märts) seisuga ei ole Kihnus teada

Poodides k

Kihnu Poe müüja Kaeremetsa Ira ütles, et kaup on piisavalt ning olukord on stabiliseerunud ja rahulik. „Paanikat ei ole ja kaup enam kokku ei krahmata,“ ütles ta.

Esimestel päevadel pärast eriolukorra kehtestamist osteti küll suurtes kogustes WC-paberit ja kuivaineid, nii nagu igal pool mujal maailmas. Seevastu puuviljad ei olnud neil päevil minev kaup.

Ira rääkis, et suurem osa inimestest tellivad kauba, lasevad selle komplekteerida ja tulevad kaubakastile järele. Osad inimesed käivad endiselt poes kaupa valimas. Müüja sõnul püüavad inimesed kontakte vältida ja ostavad korraga nädala varu ära. Need inimesed, kes praegu kodus karantiinis, pole poes käinud.

Kõik kauplusesse sisenejad desinfitseerivad ukse juures

ühtegi haigusümptomitega juhtu ega kinnitatud haigusjuhtu. See on siiralt hea uudis ja näitab, et liikumiskiirang on täitnud eesmärgi. Ehk nii see jääbki. Vaatamata sellele tuleb pidada piirangutest kinni.

Valla asutused on suletud selliselt, et inimesed saavad osaliselt käia töökohas, aga kontaktust teiste inimeste ja klientidega on vähendatud nullini. Arutame erinevaid võimalusi, kuidas pakkuda abi eriolukorra tõttu töötajäänud inimestele. Need on inimesed, kes ei saa teha tavapärasest tööd. Ühe võimalusena proovisime heakorratoid, sest seda on võimalik teha vabas õhus, ohutult, piisava eraldatusega. Praktikas ollakse aga harjunud ühiselt töö ära tegema ning lisandunud piirangutega tekkinud negatiivse fooni tõttu me sellega praegu ei jätka. Arutame ka puhkuste varasemaks tõstmist, sest ilmselt tekib vajadus suvel laste

avada. Iga päev selgub midagi uut ja pikaajalist tegevusplaani on raske koostada.

Poed on avatud, pereõe vastuvõtt ja koduhooldus toimib kenasti edasi. Laev sõidab hõrendatud graafiku alusel. Tagamaks paremat kaubavedu, oleme taotlemas graafiku mõningast täiendamist nii, et kaupa oleks võimalik Kihnu transportida rohkemal päeval. Kaubale ise mandrile järgi minna ei tohi.

Inimeste suhtumine on olnud mitmesugune. On inimesi, kes ei arva neist piirangutest midagi ja tekitavad teistele ebaameeldivaid olukordi, kui öösel uste taga koputavad ja tahavad napsu võtma tulla. Ei usuks, et selliseid on, aga on. On palju inimesi, kes on seisukohal, et laevaliikluse oleks pidanud sulgema varem.

Kuigi teatakse, et on liikumiskiirang ja poejärjekorras isikukaitsevahenditeta ootamine on riskikäitumine,

teatakse seda ikka. Aga tööd on ka vaja teha ja selleks tuleb kasutusele võtta isikukaitsevahendid ja rakendada maksimaalselt soovitatud nõudeid. On kõvasti paranemisruumi, aga suurem osa inimesi on tublid ja arusaavad. Suur tänu teile selle eest!

Kooli õppekorraldusele mõjub eriolukord eriti tugevalt, sest õppima peavad uuesti hakkama osaliselt ka vanemad. Kordamine on muidugi tarkuse emal Samas on lastel ja noortel raske olla eraldatuses, kui iga päev on harjutud olema koos. Püüdkem leida see tasakaal ja küsige abi oma klassijuhataja ja sotsiaalpedagoogi käest. Samuti vanematelt. Üksteisega rääkimine teeb ikka üldjuhul tuju paremaks. Head õpetajad, pidage vastu, tean, et ka teile on sotsiaalpedagoog leidnud võimaluse oma muret jagada.

Vallavalitsuses alustame iga hommikut kell 9:00 videokonverentsi vahendusel. Aruta-

me erinevaid teemasid, üritame säilitada huumorimeelt ja hoida kontakti. Ajad on keerulised, otsuseid on vaja teha ja tuleb vaadata tulevikku.

Tõsi on, et turism saab ilmselt kõige suurema löögi. Loodan, et see on üleelatatav ja ranged liikumiskiirangud lõpevad varem, kui suvehooaeg algab. See tähendab, et terved inimesed pääsevad liikuma ja turgutavad kohalikku majandust.

Millised otsused ja olukorrad on selleks ajaks, kui leht ilmub, ei oska ette ennustada. Järgime kõiki juhiseid, mis antakse. Töötame nii, et see oleks ohutu. Töö tegemist ju ära keelatud ei ole :) Valmistume tulevikuks ja mõtleme ette, kuidas elu korraldada siis, kui viirus on taandunud.

Hoidke tervist, hoidke vahet vähemalt kaks meetrit, olge terved!

Ingvar Saare,
vallavanem

kaupa jätkub

käsi ja soovi korral saavad nad seda ka väljudes teha.

Ira sõnul igapäevaselt poes maske ei kasutata, aga kui linnast kaubaauto tuleb, pannakse maskid ette. Mitu korda päevas desinfitseeritakse uksti, käepidemeid ja kauplusepindu. „Niipalju kui endast sõltub, tuleb teha,“ leidis ta.

Ira sõnul on inimesed leplikud ja rahumeesed ega nuri-se piirangute pärast, rõõmu teeb see, et Kihnu inimesed on terved.

Kurase poe müüja ütles, et kõik on hästi, kaup jagub ja vajadusel tellitakse juurde. Kaupa tellitakse koju ka, aga poes käib endiselt palju rahvast. „Mina küll ei ütleks, et rahvast vähem oleks ja vähem ostetakse, toidukaupa isegi rohkem,“ leidis ta. Põhjuseks pakkus ta, et kuna lapsed on kodus, kulub sööki tavapärasest rohkem.

Müüja rääkis, et kui ostjad

Foto: Helyd Pelluste

on poes, on müüjatel maskid peas ja kummikindad käes, aga tühjas poes võetakse maskid ära – päev otsa

ei jaks sellega olla. Klientide jaoks on kummikindad ja desinfitseerimisvahendid ja iga paari tunni järel desinfit-

seeritakse kauplust. „Meie oleme omalt poolt teinud kõik,“ kinnitas ta.

Anu Saare

Kihnu koolipere koha

Kihnu õpetajad ja õpilased on uue õppimisviisi kätte saanud ja õppetöö käib. Kasutuses on arvutid ja põnevad internetikeskkonnad, aga ka igapäevased õpikud, töövihikud, vihikud.

Uus olukord nõuab harjumist ja kohanemisaega ning nii mõnigi õpetaja ja õpilane leiab, et tegelikult on natuke huvitav ka.

Esimese distantsõppe nädala lõpul korraldas kool põhjaliku küsitluse töötajate ja õpilaste seas. Vastustest selgus, et saadakse kenasti hakkama, aga õpilased eelistavad koduõppele tavalist koolielu ja kõige rohkem igatsetakse oma koolikaaslasti.

Suuremateks probleemideks on interneti halb levi hommikuti, kui kodus on mitu last arvutisuhtluses, samuti ei jätku arvuteid, kui kodus õpib mitu last.

Samuti leidsid mõned õpetajad, et kuna kodutööd on tehtud vanemate abistamisel, mõjutab see hindamist, sest tavaliselt ei saa iseseisvad õppijad alati maksimumhindeid.

2.-3. klassi õpetaja Külli Laos rääkis, et tema algklassiõpetajana praegu üldse hindede ei panegi, põhirohk on materjali läbimisel.

Kuigi Külli on Opiq keskkonda varemgi kasutanud, on tähtsamad praegu õpikud ja töövihikud ning tehtud ülesanded jõuab ta õpilastega kohtudes üle vaadata. „Ega Opiq harjutused pole lähedamad kui töövihikus,“ leiab ta. Külli hinnangul on algklasslastel lihtsam, sest vanemate jõud käib õpitavast materjalist üle ja nad saavad oma lapsi aidata.

Küllil ei pelga, et õppekava täita ei suudeta ja lastel lüngad sisse jäävad, paljud õpilased on reisil käinud ja seal õppetööd teinud.

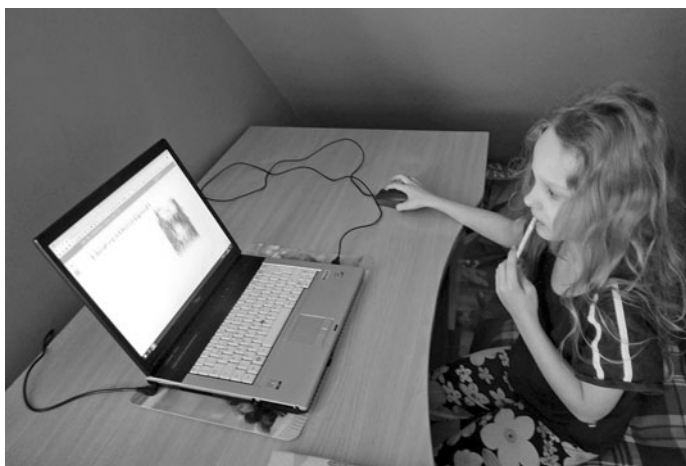
Loodusainete õpetaja Õie Merimaa sõnul ei jõutud

suurt ettevalmistust eõp- peks teha, sest aega oli selleks vaid üks päev. Õnneks on loodud nutikaid ja põnevaid interneti keskkondi, mida õppetöös edukalt kasutada saab ja esimesel nädalal said õpilased katsetada Opiq keskkonda. „Loodusainete koolitundideski kasutan mitmeid mudeleid, ülesandeid, rakendusi õppetöö läbiviimiseks. Nüüd on õpilastel võimalus neid ise rohkem katsetada,“ rääkis Õie. Õpetaja hinnangul tuleks uusi eõppe võimalusi katsetada ja proovida ja leida enda jaoks mugavam.

Kuigi võiks arvata, et suhtlus õpetaja ja õpilase vahel jääb eõppe tõttu kaugeks, see noore õpetaja hinnangul nii siiski pole. Kuna nii tema kui ka õpilased on aktiivsed FB kasutajad, saab iga mure ja tähelepaneku korral ühendust võtta.

Õie leiab, et iga uus olukord on võõras, nii ka selle viirusega ja leviku vastu saab ühiselt võidelda. „Ent hirmutavast olukorrast ei peaks tekitama paanikat ja hullumist, sellega ei jõua kaugele. Veidras olukorras, kriisis oleks suur abi positiivsel suhtumisel,“ arvab ta. Positiivsena leiab ta, et tavaliselt ei teki tihti olukordi, kus saab perega nii lähedalt ja nii pikalt koos olla ja ta loodab, et nii mõnigi vanem teeb oma lapse arengu kohta uusi positiivseid avastusi. „Loodan, et ka lapsed ise mõtestavad endale õppimise tähtsust. Vastutus õpilastel enestel on nüüd oluliselt suurem,“ mõtiskleb Õie. Õpilased on siiani tema sõnul olnud väga tublid.

Muusikaõpetaja Hilma Kerbak jõudis enne saarelt lahkumist väiksematele õpilastele mõned laulusõnad trükikida, mida nad YouTube abiga saavad kodus laulda ja ka järjest pähe õppida. „Kui kokku saame, siis laulame peast! Et lõbusam õppida oleks, või-

neb koduõppega

vad ka pilte laulule juurde joonistada," rääkis Hilma. Suurematele jagas ta töölehed, mida järjest täita. „Hetkel panin küll töölehed pausile. Tean, et lastel on teistes ainetes niigi raske uue olukorraga harjuda," lisas ta. „Aga laul teeb ikka meele rõõmsamaks!" usub muusikaõpetaja. Seepärast on tema kodutöödeks „Kungla rahvas" ja Georg Otsa esitatud „Saaremaa valsi" laulmine Youtube abiga ja laulusõnade õppimine.

Kehalise kasvatuse kodutöö on Kihnu vahemaade mõõtmine sammudes, et luua uus jalgsimatkaja kaart.

Kunstiõpetaja Kai Maseril on selles keerulises olukorras neli erinevat rolli - haridustehnoloog, aineõpetaja, 7.-9. klassijuhataja ja kolme koolilapse ema.

Kunsti ja käsitööõpetuses on Kai sõnul võimalusi iseseisvateks ülesanneteks

tohutult, ainuüksi FB tulvas täis kõikvõimalikest interaktiivsetest näitustest, muuseumituuridest ja videotundidest. „Aga hoian praegu teadlikult tagaplaanile oma ainetega, sest arvan ja tegelikult tean ja näen oma laste pealt, et õpilased on kõige muuga siiski ülekoormatud. See on ikka väga uudne ja eriline olukord nende ja ka lastevanemate jaoks, see tahab kohanemisaega," usub Kai. Seepärast on ta esialgu andnud vanemale astmele (4. - 9. klass) kodus ülesande, et nad peaksid eriolukorra päevikut, märkides iga päeva kas joonistuse, foto, kirjutise või millegi muuga, mis pähe tuleb. Väiksemad õpilased (2. ja 3. klass) said koju kaasa igaüks 10 joonistuspaperit, samuti saadab õpetaja neile kord nädalas lihtsamaid ülesandeid.

Käsitöös andis Kai esial-

gu ülesande kodunduse valdas - korrastada oma tuba ja asjad, kuna seal tuleb veeta aega nüüd rohkem ja asjalikumalt, ja aidata ema köögis või kokata ise.

Klassijuhatajana jälgib Kai ekoolis töömahte, kuulab ja loeb messengerist õpilaste arvamusi ja annab direktorile märku kui õppimismaht liiga suureks läheb, et hakkama ei saada. Samuti jälgib klassijuhataja, et kõik õpilased nõ pildis oleksid ja keegi oma muredega üksi nurka konutama ei jääks.

Haridustehnoloogina on tarvis jälgida, õpetada, suhelda, et kõik asjaosalised igale poole ligi saaks, kõik kontod, peamiselt ekool, Opiq, toimiksid.

Lapsevanem Kai aitab lastel õppida – tema 1. klassi laps õpib ainult koos temaga, 4. ja 5. klassi tüdrukud teevad juba ka iseseisvalt, ema seletab ainult uut materjali ja arvutikasutus tahab ka vahel abi.

Eriolukord on lapsevanema jaoks eriline ka sellepärast, et lapsed on nüüd ju päev otsa kodus ja süüa tuleb teha varasemast oluliselt rohkem. „See ongi igas mõttes eriolukord - eriline olukord, sellist pole enne olnud... Isegi natuke huvitav," leidis Kai.

Anu Saare

Oma koduõppel lapsi pildistasid Taivi Vesik, Kai Maser ja Kairi Lehola.

Õpilased arvavad

◆ 4-9 õpilastele saadeti 11 küsimusega ankeet, et saada ülevaade nende päevakavast ja vaba aja tegemistest.

17 vastanud õpilasest õpib 10 iseseisvalt ja 7 koos vanematega ja suurem osa (12) esitab õpetajaile lisaküsimusi ja saab neilt ka head abi. Kodutööd jõutakse ära teha, ainult üks õpilane vastas, et tema ei jõua.

Kõige enam (8) tuntakse puudust kehalise kasvatuse tundidest, 3 õpilast tunneb puudust kõikidest tundidest ja 3 kunstiõpetuse tundidest ning 5 õpilast ei tunne kontaktundidest üldse puudust.

Soovid koolikaaslastele

- ◆ Et kõik harjuksid kiiresti uue õpivormiga!
- ◆ Et ei tehtaks liiga liigse õppimisega!
- ◆ Et ennast liigse õppimisega ei väsitataks!
- ◆ Et kõik oleksid terved ja saaksid hakkama!
- ◆ Tugevat aju!
- ◆ Eriolukorra üleelamist!
- ◆ Jõudu kodutöödeks!
- ◆ Teguderohket ja ettevõtlikku kahte nädalat!
- ◆ Head õppimist ja tervist!
- ◆ Jõudu ja jaksu!
- ◆ Head meelt!
- ◆ Head õppimist!

Soovid õpetajatele

- ◆ Et nad oleksid terved ja saaksid hakkama!
- ◆ Kindlat närvi!
- ◆ Et nad teeksid kõike nii, et neil lihtsam oleks!
- ◆ Elame üle!!!
- ◆ Jätkame samamoodi!
- ◆ Head tervist!
- ◆ Edu õpetamisel!!!
- ◆ Olge terved ja püsige kodus!
- ◆ Head õpetamist!
- ◆ Kannatlikku meelt ja arusaamist!
- ◆ Head meelt!
- ◆ Mõistmist!
- ◆ Jõudu ja tervist!

Kriisiaja mõjud ettevõtlusele

Kihnu valda on registreeritud äriregistri andmetel 142 äriühingut ja füüsilisest isikust ettevõtjat. Reaalselt tegutseb valla territooriumil ca 96 ettevõtjat, nendest ca 35 ettevõtjat on seotud otseselt turismiteenuste pakkumisega (majutus, toitlustus ja aktiivsed tegevused).

Kalapüügilube on väljastatud 2019. aastal kutselise kaluri püügiloa alusel 59 Kihnu saare püselanikule ja ettevõtjale. Äriregistri andmetel tegutseb valla territooriumil kalapüügiga ca 40 füüsilisest isikust ettevõtjat ja ettevõtet. Käsitöö tegijatest ca 40 müüvad käsitööd saare käsitööpoodides.

Valla peamised majandussektorid on kalandus ja turism. Seoses kriisiajaga ei ole kohalik omavalitsus kalapüügile seadnud erilisi piiranguid. Kalur võib käia merel, kui läheb merele Kihnust ja tuleb tagasi Kihnu. Kakuaamipüük toimub tavapäraselt – vältida tuleb kontaktust mandril. Saak antakse üle Munalau sadamas. Kevadiseks räimepüügiks

valmistub ca 20 kalurit ja esimene kakuaam viidi merre esmaspäeval, 23.märtsil.

Kaubavedu on lubatud, selle juures tuleb kinni pidada kehtestatud erinõuetest. Laevagraafikud on küll hetkel hõrendatud, aga peame eelkõige kaitsma oma inimeste tervist.

Saare mõlemad kauplused toimetavad täistuuridel. Värske toidukaup saabub saarele tavapäraselt kaks korda nädalas, kaubapuudust kauplustes ei ole. Kauplused pakuvad elanikele kauba eelkomplekteerimise võimalust ja kojuvedu.

Turismiettevõtjatelt saadud tagasiside põhjal on broneeringute tühistamine erinevates ettevõtetes väga erinev. Kõige enam on tühistatud grupireise koolilastele, mis tavaliselt toimuvad aprillis ja mais. Saamata jääv tulu on ettevõtjatel erinev, ulatudes kuni ca 8000 euronit ettevõtja kohta.

Turism saarel on hooajaline ja aastaringse turismi osakaal marginaalne, Kihnu ettevõtjad ei ole ilmselt veel nii hullus seisus kui mandril.

Meil pole ühtegi SPA-d, aastaringsest avatud toitlustusasutust vms teenuseid. Olukord muutub aga kardinaalselt, kui karantiin jätkub ka peale 1. maid. Mais algab turismi kõrghooaeg, on planeeritud esimesed suuremad üritused. Teadmatus ja määramatus on suur, aga lootus veel püsib.

Saarel ei ole suuri tootmisüksusi. Ehitusettevõtjad toimetavad vastavalt nõudlusele. Siin on pärssivaks teguriks hetkel piiratud laevaliiklus ja erinõuded kaubaveole. Ettevõtjad ei ole pidanud seni töötajaid koondama.

Püüame ettevõtjaid hoida kursis info ja uudistega, mis neid eriolukorras puudutab. Seda infot erinevatest kanalitest tuleb igapäevaselt palju. Meil toimib hästi ettevõtjate list ja uudiseid avaldame jooksvalt valla FB lehtedel.

Alates 18. märtsist oodatakse nii ettevõtjaid kui ka vabavõtteid, kes teenivad tulu ja pakuvad teenuseid, kriisiabikeskuse veebis kriisiabikeskus.ee täitma ankeeti, mis annab hiljem ülevaate nende vajadustest ja prob-

leemidest.

Meil on hetkel avatud ettevõtlus- ja tegevustoetuste taotlusvoor, mille tähtaega seoses eriolukorraga pikendasime 10. aprillini. Valla toetusfondi maht on 10 000 eurot.

Vabariigi valitsus toetab eriolukorras töönimesi ja majandust vähemalt 2 miljardi euroga. Vald ei ole täiendavaid abimeetmeid kaalunud. Vallal ei ole ka lepingulisi partnereid, kelle suhtes abimeetmeid kaaluda. Üks ettevõtja on seotud üürilepinguga, selles osas oleme teinud otsuse, et tasu ei võeta perioodi eest, mil ettevõtja kontori pinda kasutada ei saanud.

Märtsi lõpus vaatame uuesti üle laevagraafikud, erinõuded kaubaveoste ja töötajate liikumisele ning otsustame vastavalt olukorrale, kuidas saame karantiini leevendada.

Olukord on kõigile keeruline ja ebamugav, aga mõistva suhtumisega ja ning üksteist toetades saame sellest ehk paremini ja kiiremini üle.

Taivi Vesik,
abivallavanem

Kodutoetus lasterikastele peredele

◆ KredEx avab kuni 20. aprillini 2020. a lasterikaste perede kodutoetuse taotlusvooru.

Toetus on suunatud madala sissetulekuga peredele, kus kasvab vähemalt kolm kuni 19-aastast (kaasa arvatud) last ja kes moodustavad ühise leibkonna. Toetussumma on kuni 10 000 eurot.

Vormid ja info taotlemise tingimuste ja taotluste esitamise kohta leiate KredExi kodulehelt <https://www.kredex.ee/et/kodutoetus>.

Taotlusi saab esitada ka paberil, posti teel aadressil „Kodutoetus“, SA KredEx, Hobujaama 4, Tallinn, 10151.

Täpsustavate küsimuste korral: Kersti Saar tel 667 4109, Anu Holmberg tel 667 4110, Aire Oolup tel 667 4120.

Muuseumis käib kibe kaugtöö

Suletud ja desinfitseeritud Kihnu muuseumis käib kaugtöö, sest sellist tööd, mida ilma külastajateta teha, on muuseumis küllaga.

Põhiliselt on muuseumi juhatajal Maiel käsil praegu muuseumis püsinäituse värskendamine digitaalsete vahenditega. „Koostöös loomeagentuuriga Pult nuputame, mis täiendus igasse ruumi võiks tulla,“ selgitas ta.

Maie tegeleb ka ühe gümnaasisti uurimistöö juhendamisega – intervjuusid uurimuse tarbeks tehakse praeguse eriolukorra tõttu nõnda: küsimuslehed viiakse kodude postkastidesse ja need tagastatakse vastatud kujul muuseumi postkasti.

Samuti saadab Maie museaalidest pilte neile inimestele, kes tahtsid neid kohapeale uurima tulla - kaugtöö käib!

Maie kirjutab Kihnu Lehele: „Kihnus on imeline ilm, minu tuju on hea juba sellepärast, et olen ise terve ja pere terve.“

Keegi ei tule küsima, kas on uusi rätikuid tulnud või et kas saaks raha müüdud käsitöö eest kätte... Ei käi õpilased ega kuuldu ka ühtegi viiuliheli...

Eelnevalt telefonis kokku leppides olen täpseks ajaks trepile tõstnud viiuleid ja ruumiüürniku kaustu, et nad saaksid kodus harjutada või töötada.

Sotsiaaltöötaja Aive helis-

tas ette ja andis trepil üle näomaskid – ei muud...

Pärast eriolukorra väljakuulutamist mõtlesin ma: „Kui huvitav! Kuidas edasi!“ Ausalt öeldes on siamaani huvitav!

Kiidan postimees Kairit, Kihnu poemüüjaid ja soovin neile jõudu!

Minu meelest on vallavanem väga hästi, läbimõeldult ja kindlameelselt käitunud!

Mis oleks saanud siis, kui meil kohapeal poleks pärast haldusreformi KOV-i jäänud?!

Eelseisvale turismihooajale ei oska veel kuidagi mõelda – liiga vara selles eriolukorras!!”

Aeg iseendaga

Foto: Silvia Soide

„Kriisiolukord pole mugav, aga on ajutine,“ arvab Silvia Soide, kes ühena esimestest sotsiaalmeedia postituses kihnlaste poole pöördus. „Aeg ei ole hetkel paanikasse sattumiseks, vaid lihtsalt rahulikult soovitud järgmiseks“, kutsus Silvia inimesi üles. Nüüd kirjutab ta Kihnu Lehele, kuidas ta oma aega veedab.

Karantiinielu on siiani väga huvitav olnud. Alguses olin ärevil, ostsin poest palju sööki ja mõtlesin: „Mis edasi toimub, kui kaua see kestab, kuidas ma edasi teenin, kuidas Kihnu elanikel läheb?“ Tundus, et igal pool, kuhu pilgu heitsin – netis, telekas, raadios, ajalehes – oli ainuke jutt.....KOROONA!!!!

Arvan, et viirusest isegi ohtlikum oli puhas hirm ja paanika, mis nakatas kõiki. See on aga arusaadav, kuna muutus oli nii harjumatu ja suur. Nüüd on aeg natuke mööda läinud ja tunnen, et inimesed on rahunenud ja harjuvad ära kodus õppimise ja töötamisega, nii hästi, kui see on võimalik.

Minu jaoks oli alguses natuke piinlik tunda, et „oh....mu

tavaline elu ei erine väga palju karantiinielust“. Olen alati olnud kodune inimene ja natuke introvert, nii et igapäevased rutiinid eriti ei muutunud. Kahjuks kõige suurem löök oli see, et huviringid enam ei toimu.

Ma tegelikult kadestan neid, kes saavad ikka kodus edasi töötada, kuigi saan aru, et see on keeruline, kuna keskendumine on raske. Aga olema peaks tänulik, kui saad kodus töötada. Mitte nagu mina, keda kassiga köögis tantsides võib pidada natuke hulluks....

Vaene, vaene kass..... arvan, et isegi tema on tüdinenud eriolukorrast ja minu igapäevastest küsimustest.

Mina: „Kas oled nunnuke?“

Kass: „Mjäu“

Mina: „Kuidas sa oled nii nunnu?“

Kass: „Mjäu.....ole vai, sa juba küsisid seda minult eile kümme korda!“

Oeh, eks tülid on vältimatud, kui oled liiga pikalt kellegagi samas ruumis.

Olgu, nali naljaks, tegelikult ei olegi igav. Tõden, et olen palju rohkem plusse leidnud kui miinused. Kasutan võimalust enese sisse vaadata ja ennast arendada, mis ei ole

kunagi halb. Soovitan soojalt teistelegi.

Kuna juhin huviringe, oli väljakutse mingi lahendus leida. Jumal tänatud, et meil ikka internet olemas! Jagan noortega ja Pitsid Paistvad tantsijatega videoid, et nad saaksid kodus harjutada. Samuti proovime inglise keele huviringiga interneti ja Skype abil kuidagi edasi jätkata. Ega see pole ideaalne, aga anname oma parima.

Tegelikult pakub karantiin nii palju võimalusi. Käin iga päev looduses jalutamas ja lihtsalt imetlen ilu oma ümber. Kuidas maa lõhnab ja loodus ärkab, kuidas linnud laulavad nii rõõmsalt, või kui imeilusad on mere värvid.

Ühel päeval ma istusin mere ääres kivil oma 40 minutit ja lihtsalt kuulasin. Polnud telefoni, polnud muusikat, lihtsalt mina ja meri ja minu mõtted. See oli nii rahulik. Või jalutan metsas ja kuulan, millest puud tahavad sel päeval rääkida. Uskuge mind, küll nad räägivad, kui oskad kuulda. Sellistele asjadele ma varem nii palju tähelepanu ei pööranud.

Paljud on küsinud, et kindlasti tunnen ma üksindust ja

igavust, aga tegelikult pole see üldsegi nii! On erinevaid võimalusi endale meelelahutust pakkuda. Lõpuks saan oma õmblustöid sorteerida ja lõpuni teha. Või raamatud, mis enne tolmu korjasid, hingavad nüüd jälle. Leian inspiratsiooni kõikjal ja olen mitu uut tantsu välja mõelnud. Isegi nii lihtne asi kui hommikukohvi joomine, kui kass jookseb õues ja linnud laulavad, on muutunud mu lemmik-tegevuseks.

See aeg minu jaoks on nii hea võimalus oma hingega elada ja ma naudin seda! Kui tunnengi end üksinda, tean, et see läheb mööda. Kui ma ei saa praegu sõpradega olla, siis tuleb olla iseenda sõber. Võin ausalt öelda, et meil siin Rannikul küll igav ei hakka! Soovitan kõigile seda aega kasutada enesearendamiseks ja võimalust oma hinge järgi elada. Karantiin ei pea karistus olema.

Jõudu teile kõigile koduõppes, kodus töötamises, oma perega olemises, igavuse vältimises, tervise hoidmises ja ükskõik mis tegevuses.

Kindlasti ka tantsimises.... kasvõi oma lemmikloomaga!

Silvia Soide

Puute tähtaegu pikendatakse

◆ Seoses erakorralise olukorraga riigis pikendab sotsiaalkindlustusamet nende puuetega inimeste puude raskusastme kestuse ja sotsiaaltoetuse maksmise tähtaega kuue kuu võrra, kellel on vaja puude määramist pikendada.

Kõigil nendel inimestel, kelle puue lõpeb vahemikus

17.03.-31.05.2020 ja kes pole veel jõudnud esitada taotlust puude pikendamiseks, pikendatakse selle kestvust automaatselt kuue kuu võrra. Inimene ise selleks midagi tegema ei pea ning puudega isiku kaardid saadetakse koju lihtpostiga rahvastikuregistri aadressile.

Matusetalitusest eriolukorras

◆ Väljakuulutatud eriolukord seoses viirusepuhanguga on sundinud meid ümber korraldama oma igapäevast elu ning seadnud sellele piiranguid.

Et kaitsta inimeste elu ja tervist, tuleb matusetalitus korraldada selliselt, et on tagatud meetmed hoidmaks ära võimalikku nakatumist:

- ◆ Matusetalitus tuleb läbi viia äärmiselt piiratud omaste ringis, sõltumata sellest, kas tegemist on kirstumatuse või urnimatusega;
- ◆ Matusel tuleb hoiduda tavapärasest leina jagamisest ja kaastunde avaldamis-

se viisidest, kallistamisest ja kätlemisest, ning vältida muul viisil füüsilist kokkupuudet teiste inimestega;

- ◆ Vältida tuleb lahkunu ja leinatalitusega seotud esemetel puudutamist;
- ◆ Matusetalitus tuleb läbi viia (äärmiselt) lühidalt;
- ◆ Vältida tuleb peielaua korraldamist;
- ◆ Vältida tuleb matusetalituse pidamist ruumides (kirikud, kabelid, kodud, ärasaatmiseks kohandatud ruumid) ja matusetalitus tuleb läbi viia kalmistul või mujal vabas õhus.)

Riina Solman,
rahvastikuminister

Ravimite ostul piirangud

Sotsiaalminister Tanel Kiik vähendas ajutiselt ravimite väljakirjutamise ja väljamüügi koguseid. Krooniliste haiguste ravimeid võib välja kirjutada kuni kaheks kuuks. Korduvretsepti puhul võib apteek väljastada ravimit ainult ühe retsepti alusel ja kuni kaheks kuuks. Käsimüügiravimeid võib ühele ostjale väljastada kuni kaks pakendit ühe ravimi kohta.

„Ravimite väljakirjutamine ja müük on viimastel nädalatel oluliselt kasvanud. Ravimite nõudluse suurenemine koostoimes teiste rahvusvahelises eriolukorras kehtestatud piirangutega võib põhjustada ravimite kättesaadavuse vähenemist. Kuigi praeguseks ei ole ravimiametile teatatud COVID-19 sümptomite leevendamiseks vajalike ravimite tarneraskustest, ei saa neid olukorra muutudes välistada,“ ütles sotsiaalminister Tanel Kiik. „Meie ülesanne on tagada, et olemasolevaid ravimeid jätkuks kõigile, kes neid vajavad. Seepärast vähendame ravimite väljakirjutamise ja väljasta-

mise koguseid, et ennetada ravimite massilist kokkuostmist.“

Jõustunud on järgmised muudatused:

- ◆ Tervishoiutöötajal on lubatud kirjutada ravimeid välja kuni kaheks kuuks;
- ◆ Apteegist võib väljastada ravimit ainult ühe korduvretsepti alusel ja kuni kaheks kuuks;
- ◆ Apteegist ravimit väljastades tuleb arvesse võtta varem välja ostetud ravimikoguseid ja väljastada ravimit üksnes juhul, kui juba soetatud ravimist ei jätku pideva ravi puhul järgneva kaheks ravikuuks või fikseeritud ravikestuse puhul ravi lõpuni;
- ◆ Erandjuhul võib ravimi apteegist väljastada kui inimene elu või tervist satuks ravimi väljastamata jätmisel ohtu. Ravimi väljastaja peab ravimi väljastamise põhjuse dokumenteerima;
- ◆ Käsimüügiravimeid võib apteegis ostjale väljastada kuni kaks pakendit ühe ravimi kohta.

Sotsiaalministeerium

KIHNU VALLAVALITSUSES

◆ Kuulutati välja tegevus- ja ettevõtlustoetuste taotlusvoor, mis on avatud 10. aprillini;

◆ Suaru sadama turuhoone müügipinna rendile andmiseks välja kuulutatud enampakkumise parimaks pakkujaks kinnitati Vurr OÜ;

◆ Kooskõlastati Künkraniidu (Rootsiküla) elektrivarustuse asendiplaanid;

◆ Reformimata maadele määrati koha-aadressid (laiud);

◆ Kümnele teele määrati sihtotstarbeks transpordimaa;

◆ Jüri Kruusmannile väljastati ehitusluba Vete elamu rekonstrueerimiseks (Sääre küla);

◆ Kiideti heaks Ellen Vahkeli poolt esitatud hajaasustuse programmi 2019 taotlusvoor aruanne projektile „Silla kinnistule Rootsikülla kanalisatsioonisüsteemi rajamine“;

◆ Kiideti heaks Maie Aava poolt esitatud hajaasustuse programmi 2019

taotlusvoor aruanne projektile „Noodi (Rootsiküla, Kihnu vald, Pärnumaa) kanalisatsioonisüsteem“;

◆ Pikendati Erich Kösteri ja Ille Aasa hajaasustuse programmi 2019 aasta taotlusvoor toetuslepingu sõlmimise tähtaega kuni 30.04.2020;

◆ Jaak Uibule väljastati Silveri/1 abihoone kasutusluba.

Seoses eriolukorra väljakuulutamise riigis

1) suleti külastajatele kõik valla allasutused. Kihnu Kool ja lasteaiarühm suleti 16.- 30. märtsini, õppetööd jätkatakse distants- ja koduõppena, kasutades digivahendeid ja -kanaleid;

2) peatati lasteaias vanemate poolt kaetava osa määra maksmine lasteaias lasteaias kinnioleku ajal;

3) pilliõppe märtsikuu ringitasu vähendatakse poole võrra. Ringitasu maksmine peatatakse kuni kontakt-tundide taaslubamiseni.

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

◆ Kinnitati Kihnu valla noorsootöö korralduse mudel 2020-2025;

◆ Kinnitati valla 2020. aasta eelarve;

◆ Kolde talule anti nõusolek kallasradade (Linakülas ja Lemsi külas) karjatamise eesmärgil sulgemiseks. Tingimuseks on kallasrajal liikujaile karjaaedadest avatavate-suletavate mulkude abil läbipääsu tagamine;

◆ Arno Alasele anti nõusolek kallasradade (Linakülas) karjatamise eesmärgil sulgemiseks. Tingimuseks on kallasrajal liikujaile karjaaedadest avatavate-suletavate mulkude abil läbipääsu tagamine;

◆ Vallavalitsusele anti volitus läbivõtte pidamiseks kinnisasjade omandamise osas (riigi kõrvalmaantee Liiva-Jäätee, osa Lennujaam- Suigu teest ja kruusakarjäär).

Nädal Läti Ülikuõlis

Lugu akkas sedäsi pääle, et minevä sügüse elistäs miolõ mio õetüdar Reti ning kūsūs, kas mia olõks nõudus tämä üliõpilastõlõ Läti Ülikuõlis Kihnu ning kihnu kiele kohta loengusarja lugõma.

Otsustamisõ tegi lihtsamaks sie, et riäki võis esti kielles, mitte ei piäss ingliskieles riäkämä. Nied olid suõmõ-ugri kolmanda ning neljändä kursusõ tudõngid, kissi ond esti ning suõmõ kielt mjõtu aastad õ°pn.

Reti pidi juõhtkonnalõ kursusõ sisu kohta kava ede näütämä, sie sündüs nendele ning mia pidi matõrjali ede valmistama.

23. küünläkuu õhta assi mia Riiges bussii piält maha, ratastõga kott loha taga, valmis suurlijõnna elusõ sukõlduma. Mia pandi elämä Esti saatkonna kortri piäle Lacplesise (Karutappaja) tanavass.

Esmäspäe umiku läks otsõ tüe lahti. Kieletiädüste majas pidi egä päe andma kaks puõlõteissme tunnist loengud. Mjõnd kuulasid Laili, kaks Antrad, Elvira, Mara, Annija, Ance ning viel puauer suõmõ kiele üliõpilast, kissi ond esti kiele omalõ lisaerialaks võtn. Otsõ kūsüsidi mio käest, et kudäs ikka Esti riik Ruhnu omalõ sai.

Teemad olid pääve kaupasioksõd: argi-, kogukonna ning kultuurielu (ajaloolinõ ülevaadõ); pühäd ning kombõd; kihnu kiel Eesti mur-

dõkuardi piäl, kielenaabrid, üldised ühisjoonõd, kihnu murdõlõ iseloomulikud joonõd; käsitüe ning riided; rahvamuusika.

Jutu vahepiäle uatasimõ piltä ning vilmä „Kihnu pulm“, „Ülgepüüdäjäd“, „Kihnu kivilaeva lugu“, Kadripäe 1997“, „Kihnu cultural space“, kuulasimõ „Kihnukielsi uudisi“.

Aitima Noodi Maiele muusiumi pilte ning Kasõ Margilõ vilme lainamisõ iest!

Võtsi omaga juurõ kua naa paelu kihnu asju kui kohvõr kannatas – titemütsüd, mies-te kapõdad, vanamuõdi varrõga kjõndad, särgialusõ üe ning üelise üe, muõekjõndad, siärepaela, pissikse troi.

Eluss esimest oli vabariigi aastapäävä kodont ää. Teesimbä õhta kutsuti meiti Retigä viel Esti suursaadiku vastavõtulõ vabariigi aastapäävä pidämä. Käõsime siäl kua ää. Kõik oli vägev, aga ümni ei suass juurõ laultud – iestlaulajad kjõlõstasid naa kõrgõ iäle piäl, et.

Neljäbä sai engätä – loengusi ei olõss, siis käõsime peregä Livu veeparkis sooja veess ligumõs. Riede tuli otsad kogo tõmmata – viime loeng oli rahvamuusikast. Küläliesinejä Koldõ Engel tõmbas meitele pilli ning üsä mjõtu kihnu tantsu ning laulu said kua viel selges.

Lõpõtusõks mängsime mälumängü ning egä tudõng pidi kirjutama essee teemal „Kihnu – suaer Liivi lahtõs“.

Viel palusi kirjeldä, sas-

ja nendele Kihnu kuu miele tulõtab. Jaga teitegä nuõrdõ lätläste mõttõsi, miokõ muljõ nendele Kihnust jäi.

„Kihnu saare kontuur meenutab kilpi. Kui on vaja, on inimesed valmis kaitsma oma kultuuri ja keelt, aga nad ei ründa teisi. Mu vanemad on ema poolest pärit Latgalist, millel on oma kultuur ja keel. Ametlikult on see murre, aga ma arvan, et see on keel. Ja samamoodi on kihnu keel, (Laili)

„Meil on ka oma latgali keel, omapärane kultuur ja pisut erinevad eluvaated. Kuid me ei ole saar ja paljud protsessid, alates territoriaalsest haldusreformist, lõpetades koolide sulgemisega, mõjutavad meid tugevalt. Seetõttu just see, et Kihnu on saar ja elab teatud mõttes kinnist elu, aitab minu arvates ka sellel kultuuril ellu jääda ja iseloomul püsida.“ (Antra)

„Kuna olen huvitatud eesti ja liivi keelest, oli kõige põnevam kuulata loengut kihnu keelest. Kihnu kontuurist saaks kenad kõrvarõngad!“ (Annija)

„Kihnu tundmaõppimine oli nagu ajas tagasi rändamine, kuid samas kohalolemine.

Etnograafias olen õppinud, et enamasti säilitatakse traditsioone väikestes rühmades, kes elavad peaaegu eraldatult. Üks asi, mis langes kokku Läti ja liivi pulmadega oli kaasavara kast ja mehe perele kingituste andmine.

Ma tõesti loodan, et selli-

sed kultuurid ei kao ja et Kihnu naiste akordionioskusi jätkub veel põlvedele.“ (Elvira)

„Tahan õelda, et inimesed Kihnus on tõesti huvitavad ja rõõmsad.

Mulle meeldis kuulata, et nad panevad rahvariided selga veel tänapäeval, sest Lätis on see komme juba surnud.

Ma ei teadnud, et ühes keeles võib olla nii palju murdeid nagu eesti keeles. Ma olen nii huvitatud Kihnust, et tahan kirjutada semestri või baka töö Kihnust.

Ma arvan, et Kihnu paistab natuke nagu hüljes ja see on väga ilus asi, sest hüljes on nii suur osa Kihnu elust.“ (Ance)

„Oli huvitav teada saada natukene kihnu keelest, kuulda, lugeda.

Minu arvates on kihnu keel päris raske, aga kõlab ilusti. Kihnu oma traditsioonide ja ning rahvariietega tundub eriline.

Kusjuures peaks kihnlased oma kodu lätlastele rohkem reklaamima, turistide mõttes. Minu arvates kihnlased on julged, et hoolivad oma kodust ja traditsioonidest! Kihnu kontuur – kass, kes magab. (Antra)

Nädal aega Riiges oli mio jaoks torõ aeg. Piäle tüed sai paelu jala vanaljõnnõs käüä ning ümberkaudu uata. Olga gid, et Ruhnu omalõ saemõ, Riia ljõnn ond vist ikka uhkõm ning jõlusam, kui meite piäljõnn ond.

Kolde Külli

Mis toimub suitsutsehhis?

Hea Kihnu rahvas! Tahan teile natuke kirjutada, missugune ettevõtte on Kihnu Kalur. Paljud teist on näinud suitsutsehhi uut nägu ja kuulnud, et me seal midagi teeme ja toimetame. Paar kuud tagasi teavitasime teid oma esimesest tegevusloast.

Mis me siis teeme? Me ostame kalu kokku ja töötleme kõiki kalu, mis meri meile siinkandis annab. Me pakendame oma tooteid vastavalt sellele, mida kliendid soovivad. Näiteks, kui tahad 20 pakki, milles on 10 räime, siis just nii me teemegi. Kui aga tahad varuda sügavkülma tagavaraks lestakala paarikaupa, et vahel külalistele praadida, siis on ka see soov, mida teilt ootame.

Meie tooted on kõik külmutatud. Kasutame lõõkkülmutustehnoloogiat, mis võimaldab tooted külmutada mõne tunni jooksul 40 kraadises külmus. See tähendab, et külmutamisprotsess on ülikiire, ei teki veekristalle ja tootesse jäävad alles kõik tema kasulikud toitained ning sulatades on nad veel peaaegu sama värsked kui merest tulles.

- ♦ Teostame kala esmakokkuostu (info telefonil 5137 099 Käthlin)
- ♦ Teeme eritellimustooteid, pakendame vastavalt tellija soovile.
- ♦ Meie valmistoodang on leitav Kihnu poes, Pärnu keskuse Taluturul ning Port Artur 2 Konsumis

Kõik meie tooted on vaakumpakendatud ja teeme imepiksikesi pakendeid üksikule inimesele ja ka suuremaid perepakke. Igaüks võiks meie toodetest omale midagi leida.

Oleme nende alguskuudega kuulnud kihnlastelt palju pessimistlikku reaktsiooni, et tooted on külmutatud, nagu see võtaks kalalt kvaliteedi. Julgustan teid proovima ja siis otsustama.

Kala on kihnlase laual alati väga tähtsal kohal olnud. Kihnus on palju kalureid ning paljudel inimestel ongi kodus värsket kala suurema osa ajast võtta, kuid mitte kõigil ja sellepärast julgustamegi teid meie tooteid proovima.

Alati võite mulle helistada

(5137099 Käthlin) ja küsida, mis parasjagu kambris on, või astuda ligi ning tulla vaatama, mis meil teile pakkuda on. Pakume edasimüüjatele ning toitlustajatele soodsamat hinda ja toome Kihnus soovijatele ka kauba koju kätte. Meie tooted tulevad äriklieidile koos nõuetele vastava saatelehega.

Mõtleme midagi välja igast kalast, mis meri toob ja praegu on meie tootevalikus fileed kohast, siias, haugist ja kiisast, keeduvalmis supikogud haugist, siias ja kohast, täiesti kondivaba hakkmassi haugist ning kogrest, roogitud siiga, lesta ja haugi, õrnsoolatud haugimarja ning soolatud siifileed, mis on sulatades

kohe söögivalmis. Vastavalt hooajale ja sellele, mis meri toob, mõtleme kõigest midagi välja.

Näeme praegu palju vaeva, et suurendada oma kliendibaasi ja saame siiani veel oma jõududega hakkama, aga kriis saab varsti läbi ja tavaelu taastub ning siis vajame oma meeskonda ühte tublit kalatöötajat. Kui sa arvad, et see võiksid olla sina, siis anna endast julgelt meie märku.

Soovime teile tervist, maitsevaid kalaelamusi ja loodan, et me peatselt kohtume!

Rannametsa Valdo ja Käthlin

Turismihooaja avab Kihnu Räimeretk

Laupäeval, 2. mail toimuv viies Kihnu Räimeretk on Kihnu turismihooaja avasündmus – üritusel saab maitsta Kihnu räimeroogi, toimub Kihnu käsitöö- ja toidulaat koos õpitubadega, on avatud Kihnu talud ning vaatamisväärsused ja päeva lõpetab pidu Marko Matvere & Väikeste Lõõtspillide Ühingu.

Kihnu Räimeretkese osavõtja saab osta käepaela, millel märgitud viis kohta, kus teda 2. mail oodatakse. Igas kohas saab käepaela omanik suitsuräime, räimerulli, tüki Kihnu leiba ning tropsi Kihnu jooki. Käepael annab õiguse tasuta osaleda õpitubades ja Kihnu parima suitsuräime, räime-

rulli, Kihnu leiva ja Kihnu jooki valimistel.

Lisaks toimub käepaelte omanike vahel kell 15.15 Kihnu rahvamajas loosimine, mille peaaühinnaks on **suitsuahi** ning rohkelt auhindu Kihnu taludelt ja firmadelt.

Kohtumiseni Kihnu räimeretkel 2020!

AJAKAVA

- 9.00 – 9.05 KIHNU RÄIMERETKE avamine *Kihnu rahvamajas*
- 9.00 – 16.00 KIHNU TOIDU JA KÄSTÖÖ LAAT *Kihnu rahvamajas*
- 9.00 – 15.00 KIHNU RÄIMERETKE kohad avatud külalistajatele
- 9.00 – 15.00 Õpitoad
- 15.15 – 15.45 Auhindade loosimine *Kihnu rahvamajas*
- 20.00 – 24.00 KIHNU PIDU *Kihnu rahvamajas*
- 20.30 – 20.45 Kihnu parima SUITSURÄIME, RÄIMERULLI, LEIVA ja JOOGI väljakuulutamine
- 21.00 – 24.00 MARKO MATVERE & VÄIKESTE LÕÕTSPILLIDE ÜHING

Kihnu muutub saunasaareks

Laupäeval, 20. juunil esimest korda toimuv Kihnu Saunafest on Kihnu jaanipäeva pidustuste avasündmus – üritusel saab nautida kümnet Kihnu sauna, toimub jaanilaat ja päeva lõpetab Kihnu pidu.

Iga osaleja saab osta käepaela, millel märgitud 10 sauna, kus teda 20. juunil oodatakse. Teid ootavad traditsiooniline Kihnu saun ehk saona, suitsusaunad, soome saunad, paadisaun jne. Käe-

paal annab õiguse osaleda õpitubades ja valida Kihnu parim saun.

Kihnu Saunafest käepaelte omanike vahel toimub kell 15.15 Kurase keskus loosimine, mille peaauhinnaks on **Skameti saunahi** ja **Saunum Base sisekliima seade**. Lisaks rohkelt auhindu Kihnu taludelt ja firmadelt.

Kohtumiseni Kihnu Saunafestil 2020!

AJAKAVA

9.00 – 9.05 KIHNU SAUNAFESTI avamine *Kurasel*
 9.00 – 16.00 JAANILAAT *Kurasel*
 9.00 – 15.00 KIHNU SAUNAFESTI saunad avatud külalistajatele
 15.15 – 15.45 Auhindade loosimine, Kihnu parima sauna väljakuulutamise *Kurasel*
 22.00 – KIHNU PIDU *Kurase keskus*

PILETID: eelmüügi tellimused palume saata e-mailile KihnuSaunaFest@gmail.com

KIHNU SAUNAFESTI pilet **10 eurot** inimene.
 Piletid on 20. juunil alates kella 9.00 st müügil Kurase keskus.

PILETITE EEST SAAB KOHAPEAL TASUDA AINULT SULARAHAS.

INFO: KIHNU SELTS, kihnu.selts@gmail.com,
 tel +372 5594 6321, facebook.com/kihnused

ÕPITOAD

9.00 – 9.45 KIHNU LEIB JA SAI *Pärdi-Jaagu talus*
 10.00 – 10.45 KIHNU KALAROAD *Päramõisa talus*
 11.00 – 11.45 KIHNU KÄSITÖÖ *Lohu talus*
 12.00 – 12.45 RÄIMERULLID *Lumiste talus*
 13.00 – 13.45 RÄIMEDE SUITSUTAMINE *Kurase keskus*
 14.00 – 14.45 SUITSUAHI *Kihnu rahvamajas*

PILETID: eelmüügi tellimused palume saata e-mailile raimeretk@gmail.com

2. mail on piletid müügil Kihnu rahvamajas alates kella 9.00st

KIHNU RÄIMERETKE pilet **5 eurot**.
 KIHNU PEO – Marko Matvere & Väikeste Lõõtspillide Ühinguga – pilet **10 eurot**, Kihnu rahvariides kuni 14-aastastele peopilet **5 eurot**.

PILETITE EEST SAAB KOHAPEAL TASUDA AINULT SULARAHAS.

INFO: KIHNU SELTS, kihnu.selts@gmail.com,
 tel +372 5594 6321, facebook.com/kihnused

Kihnu pärimuskultuuri laagrid Metsamaa pärimustalus

KIHNU
aavele saan

Võimalus nautida ja osa saada suvise Kihnu saare ehedatest elamustest, igapäevaelust ja kultuurist.

Ootame kõiki õpilasi koos õpetajate ja/või lapsevanematega **1-PÄEVASESSE** ja **2-PÄEVASESSE** Kihnu pärimuskultuuri laagrisse. Laagri jooksul on võimalik tundma õppida saare elu, kohtuda ja näha kohalikku eluviisi, osaleda erinevates õpitubades (kihnu keel, käsitöö, tantsud-laulud) ning saada osa Kihnu saare kommetest.

1-päevane Kihnu pärimuslaager

OSALEJATE ARV: 20
 (iga 10 lapse kohta 1 täiskasvanu)
KESTUS: 1 päev
KUUPÄEVAD: Kokkuleppel vabalt valitud kuupäevad aastaringiselt*
HIND: 20-liikmelise grupi puhul 36 eurot** osaleja kohta

HINNAS SISALDUB:

- ❖ Metsamaa talu tutvustus
- ❖ transport kastiautodega
- ❖ giiditeenus
- ❖ lõunasöök Metsamaa pärimustalus
- ❖ muuseumipääse
- ❖ tuletornipääse
- ❖ paelapunumise õpituba
- ❖ kihnu tantsude õpituba

2-päevane Kihnu pärimuslaager

OSALEJATE ARV: 20
 (iga 10 lapse kohta 1 täiskasvanu)
KESTUS: 2 päeva
KUUPÄEVAD: Kokkuleppel vabalt valitud kuupäevad aastaringiselt*
HIND: 20-liikmelise grupi puhul 69 eurot** osaleja kohta

HINNAS SISALDUB:

- ❖ Metsamaa pärimustalu tutvustus
- ❖ majutus Metsamaa pärimustalus 1öö
- ❖ transport kastiautodega
- ❖ giiditeenus
- ❖ toitustus Metsamaa pärimustalus (4 korda + oode)
- ❖ muuseumipääse
- ❖ tuletornipääse
- ❖ paelapunumise õpituba
- ❖ kihnu tantsude õpituba
- ❖ kihnu keele õpituba

LISATASU EEST ON VÕIMALIK:

- ❖ Kihnu kiriku külastamine
- ❖ Pärimusmatk Rootsikülas: Kihnu Jõnnu kodukoht, Kassikivi, Lülle mägi, Rahaauk jne
- ❖ Kihnu pulmakommete tutvustamine, Meelis Muhu pulmafilmi vaatamine
- ❖ Suitsusaun
- ❖ Kihnu omaste külgorviga mootorrattastega tutvumine

PS! Vaba aja sisustamine ja öövalve õpetajate ja lapsevanemate poolt

*Kõikide pakettide päevakavades saab teha muudatusi ning korraldada reis vastavalt oma soovile

**Hinnad sisaldavad käibemaksu

- ❖ Saarel liikuda on võimalik nii veoautoga, jalgrattaga kui ka jala
- ❖ Kahepäevaste reise puhul toimub ööbimine Metsamaa pärimustalus
- ❖ Vajadusel lapsevanematel võimalus töötada „Kihnu kontoris“ - kaugtöö-koostöötamiskeskuses

Pakume ka võimalust rentida Metsamaa pärimustalu oma laagrite ja muude sündmuste korraldamiseks!

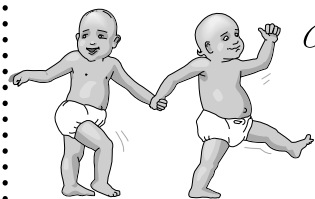
Lisainfo: kultuuriruum@kihnu.ee

Facebookis: **SA Kihnu Kultuuriruum Metsamaa Pärimustalu**

Tel: **529 4734** Marju Vesik

513 4555 Maria Michelson

Õnnitleme!

Agnese Maasingu ja
Hannes Laine perre
sündis 19. märtsil 2020
tütar Heliine Laine

Aprillikuu sünnipäevalapsed

1. aprill

Rita Sarapik (Tika) 55

3. aprill

Leili Lehola (Aadu) 65

4. aprill

Leili Joala (Kaevandu) 78

5. aprill

Urve Vesik (Kurve) 60

6. aprill

Ivo Alev (Tonise) 60

13. aprill

Selma Türik (Maantee) 89

17. aprill

Kai Maser (Türipuu) 50

20. aprill

Meeri Leheste (Aru) 50

22. aprill

Mihkel Kent Reesalu (Kordoni) 65

24. aprill

Elvi Vesik (Kalju) 77

25. aprill

Theodor Vesik (Maantee) 83

27. aprill

Maimu Laos (Tuhani) 72

28. aprill

Anne-Mari Buravkova (Uusmaja) 80

Kihnu III kudumisfestival

Kahjuks sel aastal me aprillis kudumisfestivali
pidada ei saa, kuid loodetavasti saame koos
kududa juba septembris 2020.
Täpsemad kuupäevad selguvad peagi!
Peateemaks on MÜTSID!

KIHNU SAUNAFEST
Rohkem kui nauding!
20. juunil 2020

09:00 - 15:00
KIHNU SAUNAFEST

09:00 - 16:00
JAANIPÄÄT KURASEL

22:00 - ...
PIDU KURASEL

Foto: NEUKODUMAJUTES

f kihnlased +372 5594 6321
KihnuSaunaFest@gmail.com SKAMET SABNA TEAM Saunum Hor III Põis

KIHNU RÄIMERETK
2. MAI 2020

MARKO MATVERE &
VÄIKESTE LÖÖTSPILLIDE ÜHING

- AVATUD KIHNU TALUD
- KIHNU TOIDU- JA KÄSITÖÖLAAT
- ÕPITOAD

Retkeliste vahel
loositakse välja

+372 5594 6321
raimeretk@gmail.com
f kihnlased

RAHNAKULTUURI
KESKUS
SKAMET
SUITSUAHI!